

Association pour la Promotion
de la Langue Wolof en
République Islamique de
Mauritanie (APROLAWORIM)

Association pour la Renaissance
du Pulaar en République
Islamique de Mauritanie
(ARPRIM)

Association Mauritanienne
pour la Promotion de la
Langue et de la Culture
Sooninke (AMPLCS)

Dantaxe

Kuudo Jamaanen xannu dagandinde do i rondinde moxotinmante Jamaanen xaranunde

Gelli siine 1960 Moritani da maranden faraaxundu dabari ku siino (1959 – 1963 – 1973 – 1979 – 1984 do 1989) ; kun su ñi saqa politikinun do / ma miirayun killu ma xusumayun siganu neqinden kanma i ga dabari. Baane su ma tigiti Jamaanen wulliyigabaaxun ña, i baananbe su ma yinmakitaye, kaanadagaye do demokarasin firaxoton jaabi ken do Jamaanen renmun danma xanifiinu. I ma i xiima ti i moxonun ña. I da fi lagarun ya saara xo leminun beenu saaxanxannen ga feti araabe, i senbende.

A nan taxasi ti na a wutu siine 1979 katta 1989, Moritani da xiimandinmante dabari ken ga terjana Jamaanen xannu araabe, fulle, sooninke do wolofon xaranunde leminu beenu ga bakka xillu ku su di. Ken di, siine 1979 kuudo 1985, i ga faraaxunde ñaana xaranjen da ken ga saqa Jamaanen xannun su kanma, Moritani tooren da Jamaanen xannun kan sigindi, a faarannaaxun ga ni siino tunmi noxo, na fulle, sooninké do wolof xiima, i ga a ñaana xaranjundixannu xaranrafanan danma do harfixaranjunden gollaadu. Kun siino tunmi xiimanden noxo, Jamaanen xannun kan da gollu taxasinto dabari. Xaranjen sandigiran yaaxaranxaron do BREDA / UNESCO xiimandinmanten falle, xiimande ke loogonden do faraaxunde beenu ga ñi, i kaanataaxunton ga ñi, i da i banta siine 1989 na a saxu tooren geesundu kurunbo. Tooren da ken xiimandinmante sigindi daliile daxasinte su ma kite. Xiimande be ga ñi kato ñaana jamaanen da tonte kuudo ganbaanaxu xote, duumante. Lenki, na a saxu ku fiinu, jamaanen taxusartinu, Jamaanen xannun kan kitayu, masalankittu do jamaanunmenaxa killu Moritani ga da i siñe (Jamaanunmenaxa haadama taqu, Afriki memukke haadama taqun do jamon da kdm) kun ga a yaamarini, a ga topitandini do nan wurugindi wulliyigabun da do jamaanen renme su gan xawa maxawasene i xannun do i naamun di. Ku killu kaananko wajabi :

- Jamaanen xannun su dagandinde, i ga ñaana xaranunde, marande, xibaarinde, losonyinde do jaman wurugiye, a defondaade, i ga katono sikki Jamaanen wuyun noxo kille su danma.
- Jamaanen xannu : fulle, sooninke, do wolof rondinde jamaanen xaranjunden killen di, jowoye maxa ; xaranjundikille be ga saqa ñekkoye Jamaanen renmun su naxa nan tuuge xannun taqun do Jamaanen xillun wulliyun kanma.

Nuwassoto, uttu, 18 siine 2021

Jamaanen wulliyinfeddu beenu ga da a siñe

ARPRIM, AMPLCS do APRLAWORIM